

Bir engeliniz var; yardım almadan giysilerinizi giymek ya da yardım almanız gerekiyorsa bile bunu en aza indirmek, yardım edenin işini de kolaylaştırmak mümkün. Bazı bireyler giydirilmek zorunda, bu karşı tarafa da yük getiriyor, kolay değil.

Engelsiz Giysi ile hayat daha kolay olabilir

Sözsüz iletişimde kullandığımız en önemli araçlardan biri giysilerimizdir. İnsanlar giysi içinde kendilerini rahat hissederler, hem ihtiyaçlarını görür hem de sosyal iletişimde bulunurlar.

İnsanların bu ihtiyaçları göz önüne alınarak tekstil bilim ve teknolojilerinde sürekli yeni gelişmeler yaşanıyor, daha üst düzeyde konfor ve kalite hedefleniyor. Gerek günlük hayatımızda kullandığımız rutin ihtiyaçlarımıza uygun gerekse tıbbi tedavi alanında insanların ihtiyaçlarına özel tarzda tekstil üretimleri yapılıyor. Fizyoterapide kullanılan özel kıyafetlerin, akıllı tekstillerin, termal giysilerin, hassas ciltler için güneşten korunma amaçlı tekstillerin günlük hayatı kullanımını giderek artıyor.

Geçtiğimiz aylarda İstanbul'da önemli bir çalıştay yapıldı. Engelsiz Giysi Çalıştayı; başta engelliler olmak üzere kolay giyinmeye ihtiyacı olan herkes için kolay giyilebilir, kişinin bağımsız veya daha az yardımla giyinmesini, estetik görünümünden vazgeçmeden sağlamak için engelli ailelerini, modacıları, tekstil mühendislerini, üniversiteleri, yerel yönetimleri bir araya getirdi.

Projenin yaratıcısı İstanbul Teknik Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nevin Gürsoy ile Engelsiz Giysi Projesini ve özellikle engellilerin hayatına getireceği kolaylıklar konuştuk. Görüşmemizi İstanbul Üniversitesi Maslak Kampüsünde Down Sedromlu gençlerin yaptığı FanFan Kafe'de yaptıktı.

'Engelsiz Giysi' projesi nasıl doğdu?
Projeler, ihtiyaçların belli bir bilgi birikimi ile tespit edilip, çözüm önerileri üretmek için beyin firtınası yapılmasıyla doğar. Bu

projede de böyle oluştu. İhtiyaç sahibi engelli bireylere giysi temini konusunda bir süredir bireysel olarak gönüllülük esasına dayalı çalışmalar yapıyorum. Bu çalışmalar esnasında en son Sancaktepe Bölgesi'nde

yaptığımız bir giysi yardımında o kişilerin giyinme zorluklarını gözlemedim, kendi kendilerine giyinemediklerini, giydirenle-

rin de zorlandıkları gördüm ve kafamda bu fikir gelişti. Fakültede meslektaşlarımla paylaştıktan sonra bu fikri olgunlaştırdık. Giysi konusundaki eksikliği, sıkıntıları, ihtiyaçları fark edince İstanbul Teknik Üniversitesi olarak, sosyal sorumluluk bilinciyle üzerimize düşeni yapmak üzere yola çıktık. Bu yolda kuvvetli işbirlikleri oluşturduk. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Dr. Aylin Çiftçi'nin projemizi desteklemesi de bizi güçlendirdi.

Çalışmalarımıza Kasım 2013'te başladık. 11 Mart 2014'te konu ile ilgili çok başarılı bir çalıştay yaparak projenin yapılabilirliğini ve sürdürülebilirliğini tartıştık.

Çalıştayda toplumda bu konuda ihtiyaç olup olmadığı tespit edilebildi mi?

11 Mart 2014 tarihinde İstanbul Teknik Üniversitesi Taşkışla Kampüsü'nda düzenlediğimiz çalıştayda amacımız toplumsal bir farkındalık sağlamak. Ne mutlu ki bunu başardık. Çok yoğun ilgi ve farkındalık oldu. Bu çalıştayı İstanbul Büyükşehir Belediyesi, pilot bölge olarak seçtiğimiz Sancaktepe Belediyesi ve Kaymakamlığı, İstanbul Sanayi Odası, İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği ve ikinci pilot bölgemiz Metin Sabancı Spastik Çocuk Merkezi işbirliği ile gerçekleştirdik. Çalıştayımızın değerlendirme kısmında sektörden Moda Tasarımcı olarak Bahar Korçan destek verdi.

Çalıştayda projenin hayata geçirilebilirliği tartışıldı. Toplumda böyle bir ihtiyaç var mı önce bunu tartıştık. Çalıştayda durum tespitinin çok önemli olduğu ortaya çıktı. Kolay giyilebilirlik ve konfor konusunda çok sıkıntı olduğunu gördük.

laMED

GÖRÜNTÜLEME MERKEZİ

www.lamed.com.tr

**Daha az sıkıştırma ve acısız...
Üstelik erken tanıda daha hassas ve
daha güvenilir yöntem;
TOMOSENTEZ/3D MAMOGRAFİ
Daha detaylı, daha hassas...
İzmir'de ilk ve tek...**

Eengelli' tanımını tekrar ele alalım mı?
5378 Sayılı Özürlüler (Engelliler) Kanunu'nda; doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duyusal, sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama, günlük gerekliliklerini karşılama güçlükleri olan, korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişi "engelli" olarak tanımlanmaktadır.

Bir engeliniz var; yardım almadan giysilerinizi giymek ya da yardım almanız gerekiyorsa bile bunu en aza indirmek, yardım edenin işini de kolaylaştmak mümkün. Bazı bireyler giydirilmek zorunda, bu karşı tarafa da yük getiriyor, kolay değil. Yaklaştığınız bir kapıyı açabilmek için elinizde, koluñuzda bir engeliniz var ise kapıya geldiğinizde kapı otomatik açılırsa hayat sizin için kolaylaşır. Tekerlekli sandalye ile dolaşan bir bireyseniz sokaklarda, mağaza girişlerinde yapılmış rampalar varsa, birinden hayata daha kolay karışabilirisiniz.

**Dünya nüfusunun
yüzde 13'ü engelli**

Engelli bireylerin sayısı ve hangi tür engelleri olduğunu, nelere gereksinim duyduklarına dair veriler var mı?

Dünya Sağlık Örgütü'nün araştırmasına göre dünya nüfusunun yüzde 13'ü engelli. Aile ve Sosyal Bakanlığı Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Dr. Aylin Çiftçi, Bakanlığın engellilere yönelik çalışmalarını aktardığı sunumunda, 2011 Nüfus Konut Araştırmasına göre Türkiye genelinde engelli bireylerin durumlarını içeren bilgiler paylaşıtı. Ben de bunları aktarabilirim. Türkiye'de 6,5 milyon engelli bulunduğu, nüfusun yüreme ve taşıma -yani ayaklarını ve ellerini zor kullanan- engellilik sınıflandırılmasındaki oranın yüzde 7 olduğu söylendi. Yürüyemeyenler yüzde 4,8, diz çökemeyenler yüzde 5,1 oranında. Taşıyamama engelinin ise kadınlarda yüzde 9, erkeklerde yüzde 3,5 olduğu belirtildi.

1359 Sokak Umut Sitesi No.1 Kat 2 Alsancak / İzmir
Telefon: 232. 464 2233 - Faks: 232. 464 0122
info@lamed.com.tr

Kişinin engeline göre ihtiyaç duyduğu giysi de değişimiyor mu?

Engelli kişilerin bazı yaşamsal fonksiyonlarından yoksun olmalar kimi durumlarda hareket yeteneklerini sınırlar bu da ister istemez giydikleri elbiselerin daha farklı olmasını gerektirir.

Yaptığımız gözlemlerde tekerlekli sandalyede yaşayan çocukların özellikle kuş aylarında ciddi üzüme problemleri yaşadıklarını fark ettik. Onların pantolonlarında ihtiyaç duydukları kumaşın ısıl özelliklerini diğerlerinden farklı... Belki bu durum pantolon altına termal bir içlik giyerek ya da özel tasarımlı bir kumaştan pantolon imalatı ile giderilebilir.

Giysilerde kullanılan yapışkanlı bir cırt bant mı o kişi için daha kolay, yoksa çit çit mı, minknatslı bir düğmemi, fermuar mı, bunları fizyoterapistler ile birlikte saha çalışması yaparak belirleyebiliriz. Tedavi amaçlı giysiler var. Basınçlı giysiler var. Bunlar bizim ülkemizde çok çok az. Bazı tedaviler bunların yokluğundan dolayı yapılamayabiliyor. Bunları fizyoterapistlerle birlikte çalışarak Türkiye'de üretebiliriz. Biz Türkiye olarak dünyada önemli bir tekstil tedarik merkeziyiz. Evrensel tekstil tasarımlarında da yani engelli birey ihtiyaçları dikkate alınarak yapılmış tasarımları da bu gerçeğe dahil edebiliriz.

Engelli Bireyler İçin Tekstil Tasarım Merkezi kuruluyor

Giysinin bireyin psikolojine etkisini düşünmek gerekir değil mi? Kimse kıyafetinin engellilere özgü olduğunu bilmesini istemez diye düşünüyorum.

Belirlenen yaklaşımın engelli bireyleri ayırmacılığa maruz bırakmadan, en temel

İhtiyaçlardan olan giyinme konusunda destekleyici nitelikte olmasına önem veriyoruz. Projenin adı açıklayıcı olması ve bu hususta toplumsal bilinc oluşturmak amacıyla "Engelliler için Tekstil Tasarım Merkezi" ancak biz proje kapsamında tektilde EVRENSEL TASARIM olusunu Türkiye'de yerleştirmeye çalışacağız. Evrensel tasarım ifadesiyle engelli birey ihtiyaçlarının da dikkate alınarak yapılacak tasarımları anlatıyoruz. Biz sosyal sorumluluk bilinci ile bu engelleri kaldırarak engelli bireylerin beğeni ile giyilebilecekleri ürünler akranları ile aynı mağazalardan modayı takip ederek tedarik edebilmelerini sağlamlıyız.

Tekrar projeye dönersek; bu giysilerin temel özellikleri nelerdir?

Projemizde dört noktayı çok önemsiyoruz; Kolay giyilebilirlik/giydirilebilirlik, giyside bakım kolaylığı, konfor, estetik.

Proje şu an hangi aşamaya geldi?

Çalışmalarımızda Sancaktepe Bölgesi ve Metin Sabancı Spastik Çocuklar Merkezi'ni pilot bölge olarak seçtik. Sancaktepe Kaymakamı Feyzullah Özcan ve Belediye Başkanı İsmail Erdem proje ön faaliyetlerine önemli katkılarda bulundular. Nitekim, Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı Genel Müdürü Nigar Evgin de proje ön çalışmaları arasında destek verdi. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Engelliler Müdürü Bekir Cüçük ve Müdür Yrd. Yunus Karacalı da ön faaliyetlerimizin organizasyonu ve İstanbul'a duyurulması konusunda katkı sağladılar. Çalıştay'ın tüm sanayiciye duyurulması hususunda İstanbul Sanayi Odası, İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri ihracatçıları Birliği destek verdi. Çalıştayımızın ve projenin tanıtımı için afiş, diğer görsel ve tablet

uygulaması tasarımlarını çok başarılı bir şekilde Hasan Vural desteği ile Alice BBDO firması yaptı. Çalıştay hazırlıklarında diğer ihtiyaç duyduğumuz hususlarda GENART Medya Şirketi ve Özel MARMARADENT Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi destek oldular. Çalıştay öncesi ve sonrası tanıtımında Zeynep Doğan desteği ile Doğan Basın Grubu'nun yardımını aldık. Ayrıca bu konuda yazdığı yazılarla her zaman bütün sorunlara değinen Hürriyet Gazetesi köşe yazarı Ayşegül Domaniç Yelçe de projemize katkı sağladılar. Çalıştayımızın değerlendirme kısmında Sektörden Moda Tasarımcısı olarak Bahar Korcan destek verdi. Ayrıca Projemizde gönüllü olarak çalışan çok kıymetli arkadaşlarımız (Psikolog, Fizyoterapist, Diş Hekimi, Mimar, Yaşam koçu, Basın Danışmanı, Üniversite ve Lise Öğrencileri) bulunmaktır. Gönüllülerimiz her geçen gün büyüyor.

Engelli Bireyler İçin Tekstil Tasarım Merkezi kurulma aşamasına geldi mi?

İstanbul Kalkınma Ajansı'na sunduğumuz proje başvurumuz olumlu sonuçlandı. Ajans desteği ile 1 Eylül 2014 tarihi itibarı ile İTÜ çatısı altında Engelli Bireyler İçin Tekstil Tasarım Merkezi kuruyoruz. Bu arada bir de hepimizi motive eden bir gelişme oldu. Basın reklamlarında yaratıcılığın artırılmasını özendirmek, reklam ajanslarının ve reklam verenlerin başarılarını belgeleyip, ödüllendirmek amacıyla Hürriyet Gazetesi tarafından düzenlenen 11. Kırmızı Yarışması'nda, Alice BBDO Reklam Ajansı'nın Proje tanıtımız için hazırladığı uygulama ve görseller ile 2 adet KIRMIZI ödül aldı.

Projeyi duyan diğer belediyeler birlikte neler yapabiliriz diye anıyorlar. Bir yıl için de alınan yol hiç de fena değil.

İzmir'in kurtuluşu Kiraz ile başlar..

Güzel memleketim Kiraz'ın 1 Eylül Kurtuluş Günü'nü,
İzmir'in kardeş ilçelerinin kurtuluş günlerini,

ve

Vatan toprağının düşman işgalinden kurtulduğu en mutlu gün
9 Eylül İzmir'in Kurtuluş Günü'nü büyük bir gurur ile kutlar,
İzmirli hemşehrilerime en içten saygı ve sevgilerimi sunarım.

Saliha ŞENGÜL
Kiraz Belediye Başkanı

